

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
Additional SFI Division (Women's) B.Com.
Internal Test- March- 2019
S.Y.B.Com.- Sem -IV –Gujarati Medium
વિષય: બેંકિંગ કાનૂન અને વ્યવહાર પેપર-૩

તારીખ: ૦૫-૦૩-૨૦૧૯

સમય: ૦૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

સૂચના : (૧) પ્રશ્ન નં. ૧ અને પ્રશ્ન નં. ૪- બ ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુ આપેલ અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

(૩) તમામ પ્રશ્નોના જવાબ મુદ્દાસર લખવા જરૂરી છે.

સીટ નંબર:.....

કુલ ગુણ:-૫૦

૧. ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧૦)

૧. કાયદેસરની યોગ્ય ચૂકવણી (યથાનુક્રમે ચૂકવણી) એટલે શું ?

૨. કયા સંજોગોમાં બેંકર નાણાં ચૂકવવાનો ઈન્કાર કરી શકે ?

૩. ચેકની વસૂલાતનું કાર્ય એટલે શું ?

૪. રક્ષિત અને બિનરક્ષિત લોનનો અર્થ આપો.

૫. સંયુક્ત લોન એટલે શું ?

૨. (અ) નાણાં ચૂકવનાર બેંકરને ભારતમાં અપાયેલ કાનૂની રક્ષણની સમજૂતી આપો. (૦૭)

(બ) નાણાં વસુલ કરનાર બેંકરની ફરજો સમજાવો. (૦૬)

અથવા

૨. બેંકરે ચેકનાં નાણાં ચૂકવતાં પહેલાં કયા મુદ્દાઓ તપાસવા જોઈએ ? (૧૩)

૩. બેંક ધિરાણના મુખ્ય સ્વરૂપો વિગતે સમજાવો. (૧૩)

અથવા

૩. (અ) હાઈપોથિકેશન એટલે શું ? હાઈપોથિકેશનના જોખમો જણાવો. (૦૭)

(બ) માલગીરો લેનારના હકો જણાવો. (૦૬)

૪. (અ) ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ એક) (૦૮)

૧. ગ્રાહક દ્વારા ચેકની ચૂકવણીની અટકાયત

૨. અવેજ આપ્યા બદલ ચેકના માલિક તરીકે બેંકર

૩. ચેકનો અયોગ્ય નકાર

(બ) નીચેના સંજોગોમાં બેંકર તરીકે તમે શું કરશો ? (૦૮)

(૧) ચૂકવણી માટે રજૂ થયેલ ચેકમાં રકમ આંકડામાં અને શબ્દોમાં અલગ લખવામાં આવી છે.

(૨) તમારા એક ગ્રાહક રાજવી પટેલ કે જેની તરફેણમાં લખેલા રૂા. ૧,૦૦,૦૦૦ની

બીજી બેંકની બાંધી મુદતની થાપણની રસીદ (એફ.ડી.આર.) સામે લોન લેવા માંગે છે.

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
Additional SFI Division (Women's) B.Com.
Internal Test- March- 2019
S.Y.B.Com.- Sem -IV –Gujarati Medium
વિષય: વાણિજ્ય સંચાલન-૪

તારીખ: ૨૮-૦૨-૨૦૧૯
સમય: ૦૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

સીટ નંબર:.....
કુલ ગુણ:-૫૦

- સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) જવાબો સ્પષ્ટ અને મુદ્દાસર હોવા જરૂરી છે.
૧. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૧૦)
૧. બજારના પ્રકારો માત્ર જણાવો.
૨. પેદાશ શ્રેણી એટલે શું ?
૩. બજારક્રિયા ધમકીનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
૪. બ્રાન્ડની વ્યાખ્યા આપો.
૫. બજારક્રિયા અંકુશની પ્રક્રિયાના તબક્કા માત્ર જણાવો.
૨. બજારક્રિયા સંચાલનનો અર્થ જણાવી બજારક્રિયા સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો. (૧૩)
અથવા
૨. (અ) બજારક્રિયા મિશ્રણનો અર્થ અને તત્વોની ચર્ચા કરો. (૦૭)
(બ) કિંમત નિર્ધારણના હેતુઓ જણાવો. (૦૬)
૩. બજાર સંશોધનનો અર્થ જણાવી બજારસંશોધનની પ્રક્રિયા સમજાવો. (૧૩)
અથવા
૩. (અ) બજાર વિભાજનના વસતિ વિષયક આધારોની ચર્ચા કરો. (૦૭)
(બ) બજારક્રિયા અંકુશનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો. (૦૬)
૪. (અ) ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ એક) (૦૬)
(૧) સમાજલક્ષી બજારક્રિયાનો ખ્યાલ (૨) પેદાશ જીવનચક્રના તબક્કાઓ
(બ) કેસ સ્ટડી (૦૮)
- આકાશ કંપની વિવિધ જાતના બિસ્કીટ બનાવે છે. તેના ગ્લુકોઝ બિસ્કીટની ગુણવત્તા સારી હોવાથી બજારમાં માંગ વધુ રહે છે. ૧૦૦ ગ્રામ પેકેટનો ભાવ રૂ. ૭ છે. ઘણા સમયથી ઉત્પાદન ખર્ચ અને વિતરણ ખર્ચ વધ્યા છે. કંપનીનું સંચાલક મંડળ નફો જાળવી રાખવા માટે તેની કિંમતમાં રૂ. ૩ નો વધારો કરવા માંગે છે. આ માટે જુદા જુદા સંચાલકોએ નીચે મુજબના સૂચનો કર્યા છે :
- (૧) આ ભાવવધારો વાજબી છે. તાત્કાલિક ભાવવધારો કરવો.
(૨) એક સાથે રૂ. ૩નો વધારો કરવો નહિ. પરંતુ છ મહિના સુધી દર માસે ૫૦ પૈસાનો વધારો કરવો.
(૩) બિસ્કીટના પેકેટમાં ૧૦૦ ગ્રામની જગ્યાએ ૮૦ ગ્રામ આપવા.
(૪) જાહેરાત-વિતરણ ખર્ચમાં ઘટાડો કરવો.
- ઉપરોક્ત સૂચનોમાંથી કયાં સૂચનો સ્વીકારવા ? શા માટે ?
કયાં સૂચનો નહિ સ્વીકારવા ? શા માટે ? ચર્ચા કરો.
- x-----

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
Additional SFI Division (Women's) B.Com.
Internal Test- March- 2019
S.Y.B.Com.- Sem -IV –Gujarati Medium
વિષય: અર્થશાસ્ત્ર

તારીખ: ૨૭-૦૨-૨૦૧૯
સમય: ૦૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

સીટ નંબર:.....
કુલ ગુણ:-૫૦

૧. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (૧૦)
૧. પૂર્ણ રોજગારી એટલે શું ?
૨. સીમાન્ત વપરાશવૃત્તિ એકમ કરતાં ઓછી હોય છે શા માટે?
૩. જાહેર ખર્ચના હેતુઓ જણાવો.
૪. "આંતરીક દેવું બોજારૂપ નથી " – સમજાવો.
૫. કરને ટાળવું એટલે શું ?
૨. કુલ માંગ કિંમત અને કુલ પુરવઠા કિંમતના ખ્યાલોની મદદથી પ્રો. કેઈન્સનો અસરકારક માંગનો સિધ્ધાંત સમજાવો. (૧૩)

અથવા

૨. મૂડીની સીમાન્ત કાર્યક્ષમતા, મૂડી રોકાણ અને વ્યાજના દર વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરી મૂડીની સીમાન્ત કાર્યક્ષમતાને અસર કરતાં પરિબળો ચર્ચો.
૩. લેણદેણની તુલાની અસમતુલા સુધારવાના ઉપાયોની ચર્ચા કરો. (૧૩)

અથવા

૩. વ્યાપાર ચક્ર એટલે શું ? વ્યાપાર ચક્રના વિવિધ તબક્કા આકૃતિ સહિત સમજાવો.
૪. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (૧૪)
- (૧) પ્રો. જે.બી.સેનો બજાર નિયમ
- (૨) જાહેર ખર્ચની ઉત્પાદન અને વહેંચણી પર અસર.
- (૩) જાહેર દેવાના પ્રકાર
- (૪) કરસંપાતને અસર કરતાં પરિબળો.

%%%%%%%%

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
Additional SFI Division (Women's) B.Com.
Internal Test- March- 2019
S.Y.B.Com.- Sem -IV –Gujarati Medium
વિષય: ઉચ્ચતર નામા પદ્ધતિ-૪

તારીખ: ૦૭-૦૩-૨૦૧૯

સીટ નંબર:.....

સમય: ૦૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

કુલ ગુણ:-૫૦

સૂચના : જરૂરી ગણતરી તમારા જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવવી.

૧. (અ) સ્પીડવેલ કંપની લિમિટેડની શેરમૂડી રૂ. ૭,૦૦,૦૦૦ની છે. કંપનીએ અનામતમાંથી રૂ. ૬,૦૦,૦૦૦ નું (૦૨) બોનસ જાહેર કર્યું. બોનસ રૂ. ૧૦નો ઈકિવટી શેર પૂરેપૂરો ભર પાઈ થયેલ ગણી શેરટીક રૂ. ૫ ના પ્રીમિયમ આપવાનો છે.
- બોનસની ગણતરી અને પ્રમાણ દર્શાવો.
- (બ) નીચેની માહિતી પરથી ઓછામાં ઓછા કેટલી રકમના નવા શેર બહાર પાડવા પડશે તે શોધો. (૦૨)
- (૧) ૧૦%ના પ્રીમિયમ પરત કરવાના રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦
- (૨) પાકા સરવૈયામાં નફા-નુકશાન ખાતું રૂ. ૨૦,૦૦૦ જામીનગીરી પ્રીમિયમ રૂ. ૧૦,૦૦૦, મૂડી અનામત રૂ. ૫,૦૦૦
- (ક) મૂડી ઘટાડાની યોજના મુજબ દરેક શેર હોલ્ડર પોતાના શેરમાંથી ૭૦% શેર કંપનીને સોંપી દે છે. (૦૨)
- પાકા સરવૈયામાં પરચુરણ લેણદારોની બાકી રૂ. ૨,૫૦,૦૦૦ હતી. આ રકમ રૂ. ૧,૮૦,૦૦૦ સુધી ઘટાડવી અને બદલામાં પરત સોંપાયેલ શેર રૂ. ૪નો તેવા રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦ના શેર આપવા ઘટાડાની યોજના મુજબ જરૂરી આમનોંધ લખો.
- (ડ) બોનસ શેરના પ્રાપ્તિ સ્થાનો જણાવો. (૦૨)
- (ઈ) નીચેની બાકીઓ કંપનીના પાકા સરવૈયામાં કયાં દર્શાવશો તે જણાવો. (૦૨)
- (૧) નહિ મંગાવેલ ડિવિડન્ડ (૨) લેણી હૂંડી (૩) ડિબેચર વટાવ (૪) છૂટા ઓજારો
૨. તા. ૩૧-૩-૨૦૧૮ના રોજનું મોહન લિ.નું કાર્યુ સરવૈયું નીચે મુજબ છે : (૧૪)

ઉધારબાકીઓ	રૂ.	જમાબાકીઓ	રૂ.
ચૂકવેલ ડિબેચર પર વ્યાજ	૩૦,૦૦૦	શેરમૂડી	૨૦,૦૦,૦૦૦
બાકી હપ્તા	૧,૦૦,૦૦૦	સામાન્ય અનામત	૧,૨૦,૦૦૦
ખરીદી	૧૦,૦૦,૦૦૦	ડિબે પરત અનામત	૮૦,૦૦૦
શરૂઆતનો સ્ટોક	૧,૬૦,૦૦૦	૧૦% ના ડિબેચર	૪,૦૦,૦૦૦
દેવાદારો	૪,૦૦,૦૦૦	જાહેર થાપણો	૧,૬૦,૦૦૦
ટેલિફોન ડિપોઝીટ	૬૦,૦૦૦	ખરીદ પરત	૪૦,૦૦૦
૧૦%ની સરકારી લોન	૨,૦૦,૦૦૦	વેચાણ	૨૪,૦૦,૦૦૦
જમીન-મકાન	૨૮,૦૦,૦૦૦	વેપારી લેણદારો	૬૦,૦૦૦
પ્લાન્ટ-યંત્રો	૪,૬૦,૦૦૦	નહિ મંગાવેલ ડિવિડન્ડ	૨૦,૦૦૦
વેચાણ પરત	૫૦,૦૦૦	ઘાલખાધ અનામત	૩૬,૦૦૦
કર્મચારીઓનો પગાર	૧,૦૦,૦૦૦	નફા-નુકશાનખાતું	૮૪,૦૦૦
ઓફિસ ખર્ચા	૪૦,૦૦૦	(તા. ૧-૪-૨૦૧૭)	
	-----		-----
	૫૪,૦૦,૦૦૦		૫૪,૦૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) આખર સ્ટોક રૂ. ૮૦,૦૦૦
- (૨) દેવાદારો પર ૧૦% લેખે ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરો.
- (૩) જમીન-મકાન પર ૫% અને પ્લાન્ટ - યંત્રો પર ૧૦% ધસારો ગણો.
- (૪) નફાના ૫૦% લેખે કરવેરાની જોગવાઈ કરો.
- (૫) શેરમૂડી પર ૧૦% લેખે ડિવિડન્ડની જોગવાઈ કરો.

(૬) રૂા. ૪૦,૦૦૦ સામાન્ય અનામત ખાતે લઈ જાઓ

(૭) સૂચિત ડિવિડન્ડ પર ૨૦% લેખે કોર્પોરેટ ડિવિડન્ડ ટેક્ષની જોગવાઈ કરો.

૨૦૧૩ ના કંપની ધારાની જોગવાઈ પ્રમાણે પરિશિષ્ટ -૩ મુજબ વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

૩. તા. ૩૧-૩-૨૦૧૮ના રોજનું રુચિ કંપની લિમિટેડનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

(૧૪)

(I) ઈકિવટી અને દેવાં :	વિગત	(રૂા.)
(૧) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળો :		
(અ) શેરમૂડી :	ઈકિ. શેરમૂડી દરેક રૂા. ૧૦નો ૮ ભરપાઈ	૮,૦૦,૦૦૦
	૧૨%ની રિડી. પ્રેફ. શેરમૂડી દરેક રૂા. ૧૦નો ૮ ભરપાઈ	૪,૦૦,૦૦૦
	૧૪% ની રિડી. પ્રેફ. શેરમૂડી દરેક રૂા. ૧૦ના પૂરા ભરપાઈ	૩,૦૦,૦૦૦
(બ) અનામત અને વધારો :	સામાન્ય અનામત	૧૫,૦૦,૦૦૦
	નફા-નુકશાન ખાતું	૫૦,૦૦૦
	જામીનગીરી પ્રિમીયમ	૫૦,૦૦૦
(૨) ચાલુ જવાબદારી :		
(અ) વેપારી - દેવાં - લેણદારો		૨,૫૦,૦૦૦
	કુલ....	<u>૩૪,૫૦,૦૦૦</u>
(II) મિલકતો :		
(૧) બિન ચાલુ મિલકતો :		
(અ) કાયમી મિલકતો - દ્રશ્ય મિલકતો		૧૮,૫૦,૦૦૦
(બ) બિન ચાલુ રોકાણો - રોકાણો		૨,૦૦,૦૦૦
(૨) ચાલુ મિલકતો :		
(અ) માલ સામગ્રી - સ્ટોક		૪,૦૦,૦૦૦
(બ) વેપારી લેણાં - દેવાદારો		૪,૦૦,૦૦૦
(ક) રોકડ અને રોકડ સ્વરૂપની મિલકતો - બેંક સિલક		૫,૦૦,૦૦૦
	કુલ....	<u>૩૪,૫૦,૦૦૦</u>

કંપની ધારાની જરૂરી જોગવાઈઓનું પાલન કર્યા બાદ ૧૨%ની રિડી. પ્રેફ. શેરમૂડી ૧૦% પ્રિમીયમે તથા ૧૪%ની રિડી. પ્રેફ. શેરમૂડી ૫% પ્રિમીયમે પરત કરવાનું નક્કી કર્યું. રોકાણો રૂા. ૧,૫૦,૦૦૦ની કિંમતે વેચી દીધા. છેવટની બેંકસિલક રૂા. ૫૦,૦૦૦ રાખવાની છે. બંને પ્રકારના રિડી. પ્રેફ. શેર પરત કરવાના હેતુથી જરૂર જણાય તેટલી સંખ્યામાં ૧૫%ના ક્યુ. પ્રેફ. શેર ૧૦%ના પ્રિમીયમે બહાર પાડવાનું નક્કી કર્યું. ત્યારબાદ તે જ તારીખે અપૂર્ણ ભરાયેલા ઈ. શેરને પૂર્ણ ભરપાઈ થયેલા કરવા. બોનસ તથા દર ૨ ઈક. શેરે ૧ શેર બોનસ શેર આપવાનો છે. રુચિ કં. લિ. ના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.

અથવા

૩. વિશાલ ક્યુ. લિમિટેડનું તા. ૩૧-૩-૨૦૧૮ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબનું છે.

(૧૪)

વિગત	રૂા.
(I) ઈકિવટી અને દેવાં :	
(૧) શેર ભંડોળો :	
(અ) શેરમૂડી :	૧૦%ના ક્યુ. પ્રેફ. શેર દરેક રૂા. ૧૦નો પૂર્ણ ભરપાઈ
	રૂા. ૧૦નો એક એવા ઈક. શેર
(૨) બિનચાલુ જવાબદારીઓ :	
(અ) લાંબાગાળાના ઉછીના નાણા : ૧૦%ના સલામત ડિબેં.	૨,૦૦,૦૦૦
(બ) અન્ય લાંબાગાળાના ઉછીના નાણાં ડિરેક્ટર્સની લોન	૫૦,૦૦૦

(૩) ચાલુ જવાબદારીઓ :	
(અ) વેપારી-દેવાં : લેણદારો	૧,૦૦,૦૦૦
(બ) અન્ય ચાલુ જવાબદારી : ડિબેં. પર ચઢેલ વ્યાજ બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	૧૦,૦૦૦ ૭૦,૦૦૦

કુલ....	<u>૧૨,૩૦,૦૦૦</u>
(II) મિલકતો :	
(૧) બિન ચાલુ મિલકતો :	
(અ) સ્થિર મિલકતો	
દ્રશ્ય : ફ્લોલ્ડ જમીન	૨,૧૨,૫૦૦
પ્લાન્ટ	૧,૦૦,૦૦૦
અદ્રશ્ય : પેટન્ટ્સ	૩૫,૦૦૦
પાઘડી	૪૫,૦૦૦
(૨) બિનચાલુ રોકાણો : રોકાણો	૬૫,૦૦૦
(૩) અન્ય બિનચાલુ મિલકત : નફા-નુકશાન ખાતું	૪,૦૫,૦૦૦
(૪) ચાલુ મિલકત :	
(અ) માલ સામગ્રી - સ્ટોક	૧,૪૦,૦૦૦
(બ) વેપારી લેણાં - દેવાદારો	૧,૮૨,૫૦૦
(ક) અન્ય ચાલુ મિલકતો : પ્રાથમિક ખર્ચા	૩૫,૦૦૦

કુલ....	<u>૧૨,૩૦,૦૦૦</u>

તા. ૧-૪-૨૦૧૮ના રોજ ટ્રિબ્યુનલે પુનઃ રચનાની યોજના નીચે મુજબ મંજૂર કરી.

- (૧) દરેક પ્રેફ. શેર રૂ. ૬ સુધી અને દરેક ઈકિ.શેર રૂ. ૮ થી ઘટાડો.
 - (૨) રોકાણો રૂ. ૮૦,૦૦૦માં વેચી દેવા અને બેંક ઓવર ડ્રાફ્ટ ચૂકવી દેવો.
 - (૩) કંપની સામેનો દાવો રૂ. ૨૫,૦૦૦નો ચૂકવી દેવો. જે પૈકી રૂ. ૨૦,૦૦૦ ડિરેક્ટર્સની લોનમાંથી વસૂલ લઈ બાકીની લોન રૂ. ૨૫,૦૦૦ના પૂરા ભરપાઈ ઈકિ.શેર ચૂકતેના હિસાબે આપી ચૂકવી દેવી.
 - (૪) લેણદારોને તેમનાં લેણાં પેટે ૮૦% રકમ (રૂ. ૧૦નો પૂરા ભરપાઈ) ઈકિ.શેરમાં ચૂકતેનાં હિસાબે આપવા.
 - (૫) ડિબેન્ટર હોલ્ડરોને તેમના પૂરા લેણાં માટે નવી કંપનીના ૧૨%ના ડિબેન્ટર્સ આપવા.
 - (૬) પ્રફ.શેર પર છેલ્લા બે વર્ષના ચઢેલાં ડિવિડન્ડ પેટે $\frac{1}{3}$ રકમ ચૂકતેના હિસાબે પૂરા ભરપાઈ. ઈકિ.શેર આપી ચૂકવી દેવી.
 - (૭) અદ્રશ્ય અને અવાસ્તવિક મિલકતો માંડી વાળવી.
મૂડી ઘટાડા અંગે જરૂરી આમનોંધ લખી મૂડી ઘટાડા પછીનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.
૪. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (૧૨)
- (૧) સંશયિત દેવાં.
 - (૨) મૂડી ઘટાડા અંગે કંપની ધારાની જોગવાઈઓ.
 - (૩) મૂડી પરત અનામત ખાતું.
 - (૪) બોનસ શેર અંગે 'સેબી' (SEBI)ના માર્ગદર્શક સૂચનો.
 - (૫) આંતરિક પુર્ન : રચનાના કારણો.
 - (૬) રિડીમેબલ પ્રેફ. શેર પરત કરવા અંગે કંપની ધારાની જોગવાઈઓ.

Managed by Jivan Jyt Trust , Amroli
 GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
 SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
 Additional SFI Division (Women's) B.Com.
 Internal Test- March- 2019
S.Y.B.Com.- Sem -IV –Gujarati Medium
 વિષય : આંકડાશાસ્ત્ર – ૫

તા. : ૦૫-૦૩-૨૦૧૯

બેઠક નં.....

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

કુલ ગુણ : ૫૦

૧. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧૦)

(૧) કોઈ એક વિતરણ માટે મધ્યક = 1 , $\mu_2 = 3$ હોય તો ઉગમબિંદુની આજુબાજુની પ્રથમ બે પ્રઘાતો શોધો.

(૨) કેન્દ્રીય પ્રઘાતોની વ્યાખ્યા આપો.

(૩) એક સમષ્ટિનું વિચરણ ૧૪૪ છે. તેમાંથી લીધેલ ૪૦૦ કદના નિદર્શનો મધ્યક ૩૦ છે. તો સમષ્ટિ મધ્યકની ૯૫% વિશ્વસનીય સીમાઓ શોધો.

(૪) એક નિદર્શન યોજના (૧૦૦ ૨૦ ૧) માટે ખામી પ્રમાણ $P^1 = 0.01$ હોય તો સમૂહની સ્વીકૃતિની સંભાવના શોધો.

(૫) એક નિદર્શન યોજના (૧૦૦૦ ૧૦૦ ૩) માટે જો $AQL = 1\%$ અને $LTPD = 5\%$ હોય તો ઉત્પાદકનું જોખમ શોધો. ($e^{-1} = 0.368$)

૨. (અ) કોઈ એક આર્ટીકલના બે મશીનો પર થયેલા ૨૫ દિવસોના ઉત્પાદનના રેકોર્ડ પરથી જણાયું કે બે મશીનો (૦૫) પર પ્રતિદિન થતા ઉત્પાદનોની સરેરાશો અનુક્રમે ૨૦૦ અને ૨૫૦ તેમજ પ્રમાણિત વિચલનો ૨૦ અને ૨૫ છે. ૧%ની સાર્થકતાની કક્ષા લઈને શું કહી શકાય કે બંને મશીનો સરખા કાર્યક્ષમ છે.

(બ) એક શહેરના ૬૦૦ માણસોના નિદર્શમાં ૪૦૦ માણસો વાહનો ધરાવતા હતા. બીજા એક શહેરમાં ૮૦૦ (૦૫) માણસોના નિદર્શમાં ૪૫૦ માણસો વાહનો ધરાવતા હતા. બંને નિદર્શ પ્રમાણો વચ્ચેના તફાવતનું સાર્થકતા પરીક્ષણ કરો.

(ક) એક નિદર્શન યોજના માટે (૧૦૦૦ ૧૦૦ ૨) ક્રિયાલક્ષણ વક્ર દોરો. (૦૪)

અથવા

૨. (અ) નીચેની માહિતી કોઈ એક કોલેજના બે વર્ગોના વિદ્યાર્થીઓના ગુણ અંગેની છે.

(૦૬)

વર્ગ	વિદ્યાર્થીની સંખ્યા	મધ્યક	પ્ર.વિ.
A	120	70	14
B	80	80	16

બંને વર્ગના પ્ર.વિ. વચ્ચેના તફાવતનું સાર્થકતા પરીક્ષણ કરો.

(બ) એક બોક્ષમાં ૨૦૦ કેરીઓ છે. જેમાંથી ૪૦ કેરીઓ બગડેલી છે. તો સમષ્ટિમાં ખરાબ કેરીનું પ્રમાણ ૦.૧૫ (૦૪) છે. એમ કહી શકાય ?

(ક) ૬૦૦ અને ૮૦૦ કદના બે નિદર્શોના મધ્યકો અનુક્રમે ૧૧.૮ અને ૧૦.૮ છે. આ નિદર્શો ૫ પ્ર.વિ.વાળી (૦૪) સમષ્ટિમાંથી લેવામાં આવ્યા છે. એવું કહી શકાય.

- ૩.(અ) દ્વિ નિદર્શન યોજના માટે (2000 , 50 , 1 , 100 , 4) માટે ખામીપ્રમાણ $P' = 0.02$ હોય તો (૦૮)
સ્વીકૃતિની સંભાવના (P_a) શોધો તથા ASN , ATI અને AOQ શોધો.
(બ) એક નિદર્શન યોજના (1000 , 100 , 3) માટે ASN અને AOQ વક્ર દોરો. (૦૬)

અથવા

૩. (અ) દ્વિ નિદર્શન યોજના (2500 , 50 , 1 , 100 , 3) માટે ખામીપ્રમાણ $P' = 3\%$ હોય તો (૦૫)
સ્વીકૃતિની સંભાવના શોધો.
(બ) એક નિદર્શન યોજના (1000, 100 , 2) જો $AQL = 0.015$ અને $LTPD = 0.06$ હોય તો (૦૪)
ઉત્પાદકનું જોખમ અને ગ્રાહકનું જોખમ શોધો.
(ક) એક નિદર્શન યોજનાઓ માટે જો ખામીપ્રમાણ ૦.૫ હોય તો કઈ યોજના ગ્રાહક માટે સારી છે તે જણાવો. (૦૫)
(1000 100 0) , (1000 170 1) , (1000 240 2)

૪. નીચેના પ્રશ્નો વિસ્તારથી જવાબ આપો (કોઈપણ ત્રણ) (૧૨)
(૧) સમજાવો : ક્રિયાલક્ષણ વક્ર
(૨) સમજાવો : AQL અને LTPD
(૩) સમજાવો : ATI , AOQ
(૪) બે ગુરૂ નિદર્શ પ્રમાણો વચ્ચેના તફાવતનું સાર્થકતા પરીક્ષણ સમજાવો.
(૫) બે ગુરૂ નિદર્શ મધ્યકો વચ્ચેના તફાવતનું સાર્થકતા પરીક્ષણ સમજાવો.

%%/%%/%%/%%/%%/

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
 GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
 SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
 Additional SFI Division (Women's) B.Com.
 Internal Test- March- 2019
 S.Y.B.Com.- Sem -IV –Gujarati Medium
 વિષય : નામા પદ્ધતિ અને કરવેરા

તા. : ૦૨-૦૩-૨૦૧૯

સીટ નંબર.....

સમય : ૦૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

કુલ ગુણ : ૫૦

૧. માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો

(અ) શ્રી પટેલ દિલ્હીમાં સ્થિત કંપનીના કર્મચારી છે. તેને દર મહિને રૂ. ૧૨,૫૦૦નો પગાર મળે છે. આ ઉપરાંત તેને નીચેના બે વિકલ્પો આપવામાં આવ્યા છે. (૦૩)

(૧) માસિક રૂ. ૯૯૦૦ લેખે માસિક ઘરભાડા ભથ્થું સ્વીકારવું અથવા

(૨) ભાડા વગરનું રહેઠાણનું મકાન કે જેની વાજબી માસિક ભાડાની કિંમત રૂ. ૯૯૦૦ છે.

જો તેઓ ઘરભાડા ભથ્થાનો વિકલ્પ સ્વીકારે તો તેણે રૂ. ૯૯૦૦ લેખે માસિક ભાડું ચૂકવવું પડશે.

ઉપરોક્ત બે વિકલ્પો પૈકી શ્રી ગામિતે કયો વિકલ્પ સ્વીકારવો જોઈએ તે જણાવો.

(બ) શ્રી રાજીવ દિક્ષિત ૨૦૧૭-૧૮ના પાછલા વર્ષ માટે નીચેના રોકાણો કરેલાં છે. (૦૩)

(૧) અમાન્ય પ્રોવિડન્ડ ફંડમાં ભર્યા.....	રૂ.
(૨) SBI હાઉસિંગ લોનમાં ભર્યા (જેમાં રૂ. ૧૫,૦૦૦ વ્યાજના સમાયેલા છે)..	૨૨,૦૦૦
(૩) તેમના બાળકોની શિક્ષણની ટ્યૂશન ફીના ભર્યા	૫૨,૦૦૦
(૪) કાયદેસરના પ્રોવિડન્ડ ફંડમાં ભર્યા	૩૩,૦૦૦
	૭૮,૦૦૦

આ.વ. ૨૦૧૮-૧૯માં કલમ ૮૦ C હેઠળ મજરે મળવાપાત્ર રકમ ગણો.

(ક) ચંપક પટેલ તા. ૧-૧-૮૬ થી એક કંપનીના કર્મચારી હતા. (૦૪)

તેને ૧-૭-૨૦૧૫થી અમલમાં આવે તેવા રૂ. ૨૮,૦૦૦ -૮૦૦-૪૪,૦૦૦ના ગ્રેડથી રૂ. ૨૯,૬૦૦નો પગાર નક્કી થયો. તે પગારના ૧૫% લેખે મોઘવારી ભથ્થું મેળવે છે, કે જે નિવૃત્તિના લાભ માટે ગણતરીમાં લેવાય છે. તેઓ તા. ૧-૨-૨૦૧૮ના રોજ નોકરીમાંથી નિવૃત્ત થયા. તેને તેના માલિક તરફથી રૂ. ૬,૮૦,૦૦૦ની ગ્રેયુઈટી મળી.

નીચેના સંજોગોમાં આ.વ. ૨૦૧૮-૧૯ માટે કરપાત્ર ગ્રેયુઈટી ગણો.

(૧) ૧૯૭૨ના ગ્રેયુઈટી ચુકવણી કાયદાને લાગુ પાડવામાં આવે તો

(૨) ૧૯૭૨ના ગ્રેયુઈટી ચુકવણી કાયદાને લાગુ ન પાડવામાં આવે તો.

૨. સાંઈ લિ.ની નીચેની માહિતીને આધારે તેના ઈકિવટી શેરની વાજબી કિંમત શોધો. (૧૪)

(૧) ચોખ્ખી મિલકતો રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦

(૨) ૫૦% લેખે કરવેરા બાદ કર્યા પહેલાંનો સરેરાશ નફો રૂ. ૨,૮૦,૦૦૦

(૩) ઉપરોક્ત સરેરાશ નફામાં બિનવેપારી રોકાણો પર મળેલ રૂ. ૪૦,૦૦૦ના વ્યાજનો સમાવેશ થાય છે.

(૪) અંદાજીત વળતરનો સામાન્ય દર ૨૦% છે.

(૫) કંપનીની ઈકિવટી શેરમૂડી તેની ૧૦%ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી કરતાં બમણી છે.

(૬) ઈકિવટી શેરની દાર્શનિક કિંમત રૂ. ૧૦

(૭) ઈકિવટી શેરની આંતરિક કિંમત રૂ. ૧૨.૫૦

અથવા

૨. કુ. શારદા ચાર મકાનોના માલિક છે. નીચેની વિગત પરથી આ.વ. ૨૦૧૮-૧૯ માટે મકાન - મિલકતની (૧૪) કરપાત્ર આવક શોધો.

વિગત	મકાન - ૧	મકાન - ૨	મકાન - ૩
મ્યુનિસિપલ મૂલ્ય	૧,૪૫,૨૦૦	૧,૪૭,૬૦૦	૧,૫૪,૮૦૦
વાજબી ભાડું	૧,૪૪,૮૦૦	૧,૪૮,૮૦૦	૧,૫૭,૮૦૦
પ્રમાણિત ભાડું	૧,૪૬,૭૦૦	૧,૫૦,૦૦૦	૧,૫૬,૩૦૦
મળવાપાત્ર ભાડું	૨,૦૭,૨૪૦	૨,૧૩,૪૮૦	૨,૧૯,૦૬૦
વસૂલ નહિ થયેલ ભાડું	૧૪,૩૫૦	૧૧,૪૦૦	૫૭,૬૦૦
ખાલી રહ્યાનો સમય	૧૨ માસ	૧ માસ	૧-૧૨ માસ
સ્થાનિક વેરો	૭%	૬%	૫%
જે પૈકી ભાડુઆતે ચૂકવેલ	૫,૧૬૪	૩,૮૫૬	૫,૧૪૦
અને બાકીના માલિકે ચૂકવેલ	(?)	(?)	(?)
ભાડુઆતની સગવડ માટે માલિકે ચૂકવેલ	૪,૪૦૦	૪,૬૮૦	૫,૪૬૦
સ્થાનિક વેરા પા.વ. ૨૦૧૬-૧૭ના જે માલિકે			
પા.વ. ૨૦૧૭-૧૮ દરમ્યાન ચૂકવ્યા	૩,૦૦૦	૨,૦૦૦	૧,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) મકાન - ૧નાં બાંધકામ માટે તા. ૧-૪ ૧૩ના રોજ ૪૦,૦૦૦ની લોન ૧૨%ના દરે લીધી. બાંધકામ તા. ૧-૯-૧૫ના રોજ પૂરું થયું. આ લોન તા. ૩૧-૧૨-૧૭ના રોજ પરત કરી.
- (૨) તા. ૧-૫-૧૧ના રોજ મકાન - ૨ ના બાંધકામ માટે ૪,૦૦,૦૦૦ની લોન ૬%ના દરે લીધી. બાંધકામ તા. ૩૧-૮-૧૩ના રોજ પૂરું થયું.
- (૩) તા. ૧-૭-૦૯ના રોજ મકાન - ૩નાં બાંધકામ માટે ૩,૨૦,૦૦૦ની લોન ૮%ના દરે લીધી. બાંધકામ તા. ૩૧-૫-૧૧ના રોજ પૂરું થયું.
- (૪) મકાન - ૪ સમારકામ માટે તા. ૧-૭-૧૭ના રોજ ૯,૦૦,૦૦૦ની લોન ૧૩%ના દરે લીધી. આ લોન ૩૧-૧૨-૧૭ના રોજ પરત કરી.
મકાન - ૪ સ્વ-વપરાશનું છે.
૩. શ્રીમતિ રેપ્લિકા ૧-૫-૨૦૧૫ના રોજ કિશન લિ.માં રૂા. ૧૫,૦૦૦-૫૦૦-૧૭,૦૦૦-૬૦૦-૨૦,૦૦૦ના (૧૪) ગ્રેડમાં નોકરીમાં જોડાયા અને નિમણૂકની તારીખે તેણીનો પગાર માસિક રૂા. ૧૬,૫૦૦ મૂળ પગાર તરીકે નક્કી થયો હતો.

અન્ય માહિતી :

- (૧) મોઘવારી ભથ્થું મૂળ પગારના ૬૦% લેખે (૫૦% મોઘવારી ભથ્થું નિવૃત્તિના લાભ માટે ધ્યાનમાં લેવાય છે.)
- (૨) તેણીને ૧.૮ લિટર એન્જિનની ક્યુબિક કેપેસિટીવાળી મોટરની સવલત ડ્રાઈવર સહિત આપવામાં આવી છે. જેનો ઉપયોગ ઘંઘા માટે અને અંગત હેતુ માટે છે.
- (૩) રેપ્લિકા દ્વારા કરેલ વેચાણ રૂા. ૧૦,૫૦,૦૦૦ પર ૨% કમિશન મળેલ છે.
- (૪) બોનસ રૂા. ૨૦,૦૦૦.
- (૫) તેણીને ભાડા વગરના સજાવટવાળા મકાનની સવલત મળી છે. મકાન માટે માલિકે માસિક રૂા. ૯,૦૦૦ લેખે ચૂકવ્યા અને ફર્નિચર માટે માસિક રૂા. ૧,૫૦૦ પણ ચૂકવ્યા.

- (૬) માન્ય પ્રોવિડન્ડ ફંડમાં પગારના ૧૫% લેખે કર્મચારી ફાળો આપે છે.
તેના માલિક પણ એટલો જ ફાળો આપે છે. આ ફંડમાં વાર્ષિક ૧૪% લેખે જમા થયેલું વ્યાજ રૂ. ૨૧,૦૦૦ હતું
- (૭) રેપ્લિકાના પુત્રનો અંગત ખર્ચ રૂ. ૧૦,૦૦૦ની ચુકવણી માલિક દ્વારા કરવામાં આવી.
- (૮) ત્રણ બાળકો માટેનું શિક્ષણ ભથ્થું વાર્ષિક રૂ. ૫,૦૦૦ લેખે.
- (૯) મેડિકલ ભથ્થું માસિક રૂ. ૧,૦૦૦ લેખે.
- (૧૦) તા. ૧૮-૧૦-૨૦૧૭ના રોજ માલિક દ્વારા રેપ્લિકાના અંગત ઉપયોગ માટે મ્યુઝિક સિસ્ટમ આપવામાં આવ્યું હતું. માલિકની ફેરબદલી થઈ નથી. મ્યુઝિક સિસ્ટમની પડતર રૂ. ૩૦,૦૦૦ છે., જે માલિકના માલિકીની છે.
- (૧૧) કંપનીના વાર્ષિક સંમેલનમાં ભેટમાં મળેલ ઘડિયાળ રૂ. ૧૫,૦૦૦.
આકારણી વર્ષ ૨૦૧૮-૧૯ માટે નીચેના સંજોગોમાં પગારની આવક ગણો. જો પ્રોવિડન્ડ ફંડ :
- (અ) કાયદા મુજબનું પ્રોવિડન્ડ ફંડ હોય તો
(બ) માન્ય પ્રોવિડન્ડ ફંડ હોય તો
(ક) અમાન્ય પ્રોવિડન્ડ ફંડ હોય તો

અથવા

૩. શ્રી વીર સહાય નીચેની માહિતી પરથી આકારણી વર્ષ ૨૦૧૮-૧૯ માટે પગારની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો. (૧૪)
- (૧) મૂળ પગાર (મૂળ સ્થાનેથી કપાયેલ આવકવેરા અને પોતાનો માન્ય પ્રોવિડન્ડ ફંડમાં પગારના ૧૪% લેખે ફાળો કાપ્યા બાદ) રૂ. ૨,૮૧,૦૦૦.
- (૨) મૂળ સ્થાનેથી કપાયેલો આવકવેરો રૂ. ૨૦,૦૦૦
- (૩) માન્ય પ્રોવિડન્ડ ફંડમાં માલિકનો ફાળો રૂ. ૪૯,૦૦૦
- (૪) મોઘવારી ભથ્થું મૂળ પગારના ૩૦% લેખે. (૩૩^૧/_૩% ભથ્થું નિવૃત્તિના લાભ માટે ધ્યાનમાં લેવાય છે.)
- (૫) માન્ય પ્રોવિડન્ડ ફંડમાં ૧૩.૫ લેખે જમા થયેલું વ્યાજ રૂ. ૩૨,૪૦૦
- (૬) શિક્ષણ ભથ્થું માસિક રૂ. ૨૫૦ લેખે બાળકદીઠ (ત્રણ બાળકો માટે)
- (૭) તેમને અને તેમના કુટુંબ માટે રજાનું ભથ્થું રૂ. ૫,૦૦૦ મળેલ છે.
- (૮) તેને દિલ્હીમાં માલિક તરફથી સજાવટવાળો ફ્લેટ સવલત તરીકે આપેલ છે. માલિક દ્વારા માસિક રૂ. ૯,૦૦૦ લેખે ભાડું ચૂકવાય છે. ફર્નિચર રૂ. ૧૦૦૦ના ભાડાથી આપેલ છે. શ્રીવીર પાસેથી વસૂલ કરેલ ભાડું રૂ. ૧૫૦૦. ઉપરોક્ત ફ્લેટ તા. ૧-૧૨-૨૦૧૭ના રોજથી આપવામાં આવ્યો હતો. ૧-૧૨-૨૦૧૭થી ૩૧-૩-૨૦૧૮ સુધીનો કુલ મૂળ પગાર રૂ. ૧,૧૮,૦૦૦ છે.
- (૯) તેને કંપની દ્વારા મોટર (૧.૪ લિટર ક્યુબિક કેપેસિટી) મળેલ છે. બધો ખર્ચ પોતે ભોગવે છે. આ કારનો ઉપયોગ બધા હેતુ માટે થાય છે.
- (૧૦) તેને માલિક તરફથી રૂ. ૧૨,૦૦૦ના કપડાંની ભેટ મળી હતી.
- (૧૧) તેણે વ્યવસાય વેરાના વાર્ષિક રૂ. ૨૪૦૦ ભર્યા છે.
- (૧૨) તા. ૧-૬-૨૦૧૪ના રોજ કંપનીએ વિડીયો કેમેરો રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦ ની કિંમતે ખરીદ્યો હતો. ત્યારથી શ્રીવીર પોતાના અંગત હેતુઓ માટે ઉપયોગ કરે છે. તા. ૧-૧૧-૨૦૧૭ના રોજ આ કેમેરો શ્રીવીરને રૂ. ૫૦,૦૦૦ની કિંમતે વેચવામાં આવ્યો.

૪. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમ તે ત્રણ) (૧૨)

- (૧) શેરના મૂલ્યાંકનને અસર કરતાં પરિબળો
(૨) ગ્રેજ્યુઈટી
(૩) જાહેર પ્રોવિડન્ડ ફંડ
(૪) માલ અને સેવા કર અંગે પત્રકો
(૫) માલ અને સેવાઓના પુરવઠાનું મૂલ્ય

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
 GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
 SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
 Additional SFI Division (Women's) B.Com.
 Internal Test- March- 2019
 S.Y.B.Com.- Sem -IV –Gujarati Medium
 વિષય: ઉચ્ચતર નામા પધ્ધતિ-૩

તારીખ: ૦૬ -૦૩-૨૦૧૯

સમય: ૦૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

સૂચના : (૧) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુ આપેલ અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

(૩) જરૂરી જણાય ત્યાં મહત્વની ગણતરી કરો.

સીટ નંબર:.....

કુલ ગુણ:-૫૦

૧. સૂચના મુજબ લખો. (૧૦)

(અ) તા.૩૧મી માર્ચ ૨૦૧૮ના રોજ પૂરા થતા કરાર માટે ૮૦% કાર્ય થયેલ છે. (૦૨)

કરાર કિંમત ૫,૦૦,૦૦૦ રૂ.

પ્રમાણિત કામ કરાર કિંમતના ૭૦%

કુલ વાર્ષિક ખર્ચ..... ૩,૨૦,૦૦૦ રૂ.

બિનપ્રમાણિત કામની પડતર શોધો.

(બ) જોબ નં.- ૨૦૮ની માહિતી નીચે મુજબ છે. (૦૨)

પ્રત્યક્ષ માલ સામાન ૪૦,૦૦૦ રૂ.

મજૂરી ૨૦,૦૦૦ રૂ.

કારખાના ખર્ચા મજૂરીના ૬૦%

બીજા ખર્ચા કારખાના પડતરના ૧૦%

પડતર પર ૨૫% નફો મળે તે રીતે ટેન્ડર કિંમત નક્કી કરવાની છે, અંદાજિત વેચાણ કિંમત કેટલી હશે?

(ક) પ્રમાણ ઉત્પાદન ૧૧૦૦ અંકમાં (૦૨)

એકમદીઠ પ્રમાણ વપરાશ ૧૦ કિલોગ્રામ

ખરેખર ઉત્પાદન..... ૧૦૦૦ એકમો

એકમદીઠ ખરેખર વપરાશ ૧૨ કિલોગ્રામ

એકમદીઠ પ્રમાણ પડતર રૂ. ૧૫૦

માલસામાન વપરાશ વિચલન શોધો.

(ડ) એક પ્રક્રિયામાં દાખલ કરેલ એકમો - ૪૦૦૦ (૦૨)

પ્રક્રિયા અંતે ખરેખર ઉત્પાદન - ૩૭૦૦ એકમો

સામાન્ય બગાડ દાખલ કરેલ એકમોના - ૧૦%

બગાડની એકમદીઠ ભંગાર કિંમત - ૧૪ રૂ.

પ્રક્રિયાની કુલ પડતર - ૧,૧૩,૬૦૦ રૂ.

અસામાન્ય વધારાની પડતર નક્કી કરો.

(ઈ) બસની સંખ્યા : ૧૦ (૦૨)

મહિનાના કામકાજના દિવસો : ૨૫

દરેક બસની દર રોજની રાઉન્ડટ્રીપ : ૪

બે સ્થળ વચ્ચેનું અંતર : ૧૦ કિ.મી.

બસની વહન ક્ષમતા : ૫૦ પેસેન્જર

સામાન્ય મુસાફરી વહન : ક્ષમતાના ૮૦%

કુલ પેસેન્જર કિલોમીટર તેમજ કુલ કિલોમીટર શોધો.

/..૨../

૨. એક કોન્ટ્રાક્ટર પાસે ૭૫,૦૦,૦૦૦ રૂપિયાનો એક કરાર છે. પ્રમાણિત કામના ૯૦% લેખે તેને કરાર (૧૪) આપનાર પાસેથી રોકડ પ્રાપ્ત થાય છે. આ કરારને લગતી વિગતો નીચે મુજબ છે.

વિગત	વર્ષ - ૨૦૧૬	વર્ષ - ૨૦૧૭	વર્ષ - ૨૦૧૮
માલસામાન	૯,૦૦,૦૦૦	૧૧,૦૦,૦૦૦	૬,૩૦,૦૦૦
મજૂરી	૮,૫૦,૦૦૦	૧૧,૫૦,૦૦૦	૮,૫૦,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	૩૫,૦૦૦	૧,૨૫,૦૦૦	૪૫,૦૦૦
આડકતરા ખર્ચા	૧૫,૦૦૦	૨૦,૦૦૦	---
પ્રમાણિત કામ	૧૭,૫૦,૦૦૦	૫૬,૫૦,૦૦૦	૭૫,૦૦,૦૦૦
બિન પ્રમાણિત કામ	---	૧,૦૦,૦૦૦	---
કરાર પર મોકલેલ યંત્ર	૧,૦૦,૦૦૦	---	---

કરાર પર મોકલેલ યંત્ર પર દરેક વર્ષના અંતે ૧૦% લેખે ઘસારો કાપવામાં આવે છે.

કરારખાતું તથા ચાલુકામ ખાતું બનાવો.

અથવા

૨. (અ) રીયા કંપની લિ. જોબ નં. ૧૦૮ અંગે નીચે મુજબ માહિતી આપી છે. (૦૮)

વિગત	એકમદીઠ રૂ.
માલસામાન	૭૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી : ૧૮ કલાક , કલાક દીઠ	૪૫૦
રૂ. ૨૫ લેખે (વિભાગ અ - ૮ કલાક , વિભાગ બ ૬ કલાક , વિભાગ ક - ૪ કલાક)	
ચલિત ખર્ચા (સ્ટોર્સ આઈટમના)	૫૦

	૧૨૦૦
ઉમેરો : ૩૩૧/૩ % લેખે ખર્ચા	૪૦૦

	૧૬૦૦

અગાઉના વર્ષનું નફા- નુકશાન ખાતાનું પૃથકકરણ નીચે મુજબ છે.

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
વપરાયેલ માલસામાન	૧૫,૦૦,૦૦૦	વેચાણ	૨૫,૦૦,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી :		(વેચાણ પરતબાદ)	
વિભાગ અ	૧,૦૦,૦૦૦		
વિભાગ બ	૧,૨૦,૦૦૦		
વિભાગ ક	૮૦,૦૦૦		

	૩,૦૦,૦૦૦		
સ્ટોર્સ આઈટમ	૪૦,૦૦૦		
પરોક્ષ ખર્ચા			
વિભાગ અ	૫૦,૦૦૦		
વિભાગ બ	૮૦,૦૦૦		
વિભાગ ક	૨૦,૦૦૦		

	૧,૬૦,૦૦૦		
ચોખ્ખો નફો	૫,૦૦,૦૦૦		

	૨૫,૦૦,૦૦૦		૨૫,૦૦,૦૦૦

/..૩../

અ , બ અને ક ત્રણે વિભાગોનો સરેરાશ મજૂરી કલાક દર સરખો છે. વેચાણ કિંમત નક્કી કરવા કુલ પડતરમાં ૨૦% ઉમેરો

પાછલા વર્ષના આંકડાઓનો આધાર લઈને સુધારેલી પડતર ગણી જોબ પડતરનું પત્રક તૈયાર કરો.

(બ) જાન્યુઆરી ૨૦૧૯ દરમિયાન એક કંપનીની માહિતી પરથી મજૂરીને લગતાં વિચલનો શોધો. (૦૬)

વિગત	પ્રમાણ	ખરેખર
રોકેલ કામદારોની સંખ્યા	૩૦૦	૨૫૦
દરેક કામદારની સરેરાશ – માસિક મજૂરી	રૂ. ૫,૦૦૦	રૂ. ૬,૦૦૦
મહિના દરમિયાન કામના દિવસો	૨૫	૨૪
મહિના દરમિયાન ઉત્પાદનના એકમો	૧૫૦૦૦	૧૪૦૦૦

૩. કાવ્યા કંપનીના ઉત્પાદન વિભાગમાં એક વસ્તુ ત્રણ પ્રક્રિયા A B અને C માંથી પસાર થાય છે. પ્રક્રિયા Aમાં(૧૪) એકમદીઠ રૂ. ૨૦ ની કિંમતે ૧૦૦૦૦ એકમો કાર્યોમાલ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. અન્ય માહિતી નીચે મુજબ છે.

વિગત	પ્રક્રિયા A	પ્રક્રિયા B	પ્રક્રિયા C
સામાન્ય બગાડ	૩%	૪%	૩%
ખરેખર ઉત્પાદન (એકમોમાં)	૯૬૦૦	૯૧૨૦	૮૮૯૨
સામાન્ય બગાડની એકમદીઠ ઉપજ રૂ.	૨.૫૦	૫.૦૦	૧૦.૦૦
પરચૂરણ માલસામગ્રી	૧૦૦૦૦	૧૫૦૦૦	૫૦૦૦
મજૂરી	૫૦૦૦૦	૮૦૦૦૦	૬૫૦૦૦
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	૧૦૪૧૦	૮૬૮૦	૧૦૨૪૦

પ્રક્રિયા પડતર ખાતાં તેમજ અસામાન્ય બગાડ અને અસામાન્ય વધારાના ખાતાં પણ બનાવો.

અથવા

૩. રાધે ક્રિષ્ણાના પાસે એક ટ્રાવેલ બસ છે. આ બસ મહિનામાં ૨૫ દિવસો દોડે છે. જેની વિગતો નીચે મુજબ છે. (૧૪)

(૧) અમદાવાદથી સુરત – રોજની એક વળતી ટ્રીપ સાથે

બંને શહેરો વચ્ચેનું એક બાજુનું અંતર – ૨૫૦ કિ.મી.

મહિનાના દિવસો – ૧૦

ભરાયેલ જગ્યાની ક્ષમતા – ૮૦%

(૨) અમદાવાદથી રાજકોટ – રોજની એક વળતી ટ્રીપ સાથે

બંને શહેરો વચ્ચેનું એક બાજુનું અંતર – ૨૦૦ કિ.મી.

મહિનાના દિવસો – ૧૦

ભરાયેલ જગ્યાની ક્ષમતા – ૮૦%

/..૪../

- (૩) અમદાવાદ સ્થાનિક શહેર :
એક દિવસ દરમિયાન અંતર	— ૨૦૦ કિ.મીટર
મહિનાના દિવસો	— ૫
ભરાયેલ જગ્યાની ક્ષમતા	— ૧૦૦%

- (૪) અન્ય માહિતી :
બસની મૂળકિંમત	— ૪૦,૦૦,૦૦૦ રૂ.
ઘસારો વાર્ષિક	— ૧૫%
ડ્રાઈવરનો પગાર માસિક	— ૨૦,૦૦૦ રૂ.
કન્ડક્ટરનો પગાર માસિક	— ૧૫,૦૦૦ રૂ.
અન્ય વહીવટી ખર્ચ માસિક	— ૪૧,૫૦૦ રૂ.
વીમા પ્રિમીયમ વાર્ષિક	— ૩%
રોડ ટેક્ષવાર્ષિક	— ૬,૦૦૦ રૂ.
સમારકામ અને નિભાવખર્ચ માસિક	— ૧૨,૫૦૦ રૂ.
ડીઝલનો વપરાશ પ્રતિ ૪ કિલોમીટરે	૧ લિટર
૧ લિટર ડિઝલનો ભાવ	૬૦ રૂ.
લુબ્રીકેન્ટ ઓઈલ પ્રતિ ૧૦૦ કિલોમીટરે	— ૫૦ રૂ.

- (૫) બસની કુલ બેઠક ક્ષમતા ૫૦ પેસેન્જરની છે.

ઉપરોક્ત વિગતો પરથી :

- (૧) ભાડા પર ૧૬^૨/_૩ % નફો મેળવવા માટે પેસેન્જર કિલોમીટરદીઠ પડતર શોધો.
(૨) અમદાવાદથી સુરત અને અમદાવાદથી રાજકોટનું ભાડું ગણો.

૪. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ)

(૧૨)

- (૧) જોબ પડતર પધ્ધતિના લક્ષણો
(૨) પ્રમાણિતકામ અને બિનપ્રમાણિતકામ
(૩) સેવા પડતર પધ્ધતિનો અર્થ અને લક્ષણો
(૪) સામાન્ય બગાડ, અસામાન્ય બગાડ અને અસામાન્ય વધારો
(૫) પ્રમાણ પડતરની વ્યાખ્યા અને લક્ષણો

%%%%%%%%%

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
Additional SFI Division (Women's) B.Com.
Internal Test- March- 2019

S.Y.B.Com.- Sem -IV –Gujarati Medium
Foundation Course in English : Language through Literature

Date :01/03/2019

Roll No. :.....

Time : 80.00 To 10.00

Total Marks : 50

Instructions : Figures to the right indicate full marks.

Indicate your options clearly.

1. Answer briefly: (*Any Five*) (10)
 - i. How did the narrator miss the train? What dilemma was he in?
 - ii. What did the customer say about the person in the photograph?
 - iii. Describe the Bashkirs.
 - iv. What, according to J. C. Hill, are some of the problems faced by elderly people in society?
 - v. Describe the banyan tree.
 - vi. Explain the line: "If you can wait and not be tired by waiting..."
 - vii. To whom is the quote , " It takes two to speak the truth" attributed to?

2. a. *The Gold Frame* mocks at the modern day relationships. -Explain (13)

OR

 - b. Illustrate good manners as discussed by J.C. Hill. (13)

- 3.a. Analyze *If* as a poem of inspiration. (13)

OR

 - b. Leo Tolstoy has penned the real truth of life by posing the question, 'How Much Land does a Man Need?'-Justify. (13)

4. a. Narrate in your own words a wedding ceremony which you witnessed. (07)

OR

 - a. Summarize the passage given below: (07)

A startup is a young company that is just beginning to develop. Startups are usually small and initially financed and operated by a handful of founders or one individual. These companies offer a product or service that is not currently being offered elsewhere in the market, or that the founders believe is being offered in an inferior manner. In the early stages, startup companies' expenses tend to exceed their revenues as they work on developing, testing and marketing their idea. As such, they often require

financing. A startup that can prove its potential may be able to attract venture capital financing in exchange for giving up some control and a percentage of company ownership. Some of startups become unicorns, i.e. privately held startup companies valued at over \$1 billion. Student life is the best time to launch a startup. Definitely for a student certain things are against – for example, finance, lack of enough knowledge & most of all people might not take them seriously .However on the other side a college student has a huge number of opportunities . The first thing most colleges/universities have is more of per square mile than anybody else is experts. And these aren't just people that say they're experts. These are people who have survived the harsh world of 'publish or perish' to keep their job and stay in academia. That means that they know their stuff. Since many students lack theoretical knowledge, having access to their professional insights is very valuable. That means a student might just find a professor to rope into their new scheme. Seriously, studying might seem like it's hard work, but often it isn't close to as bad as what is demanded from them beyond the ivory tower. Many colleges now have incubators, accelerators and the funds to support start ups. Often colleges give loans to startups that they think are particularly interesting and even offer string-free loans that the companies don't even have to pay back if they go under! When students get completely involved in some project to the exclusion of almost anything else, society applauds them. Students should start startups and invest in an idea. There is no better time than the present .

(Source:<https://businesstown.com/college-perfect-time-launch-business/>)

4. b. Do as directed:

(07)

- i. Give one word for: Being unsure of something
- ii. Why was it that it was not considered manly to apologize? [Change to present tense]
- iii. Give antonym: Foe
- iv. Siddharth meditateda Bodhi tree. (under/ below/in)
- v. Rudyard Kipling was.....English poet and.....novelist. (Fill in the blanks with articles)
- vi. Give the noun form of :Stupid
- vii. Make adjective form of the following: Truth

===== **Best of Luck** =====